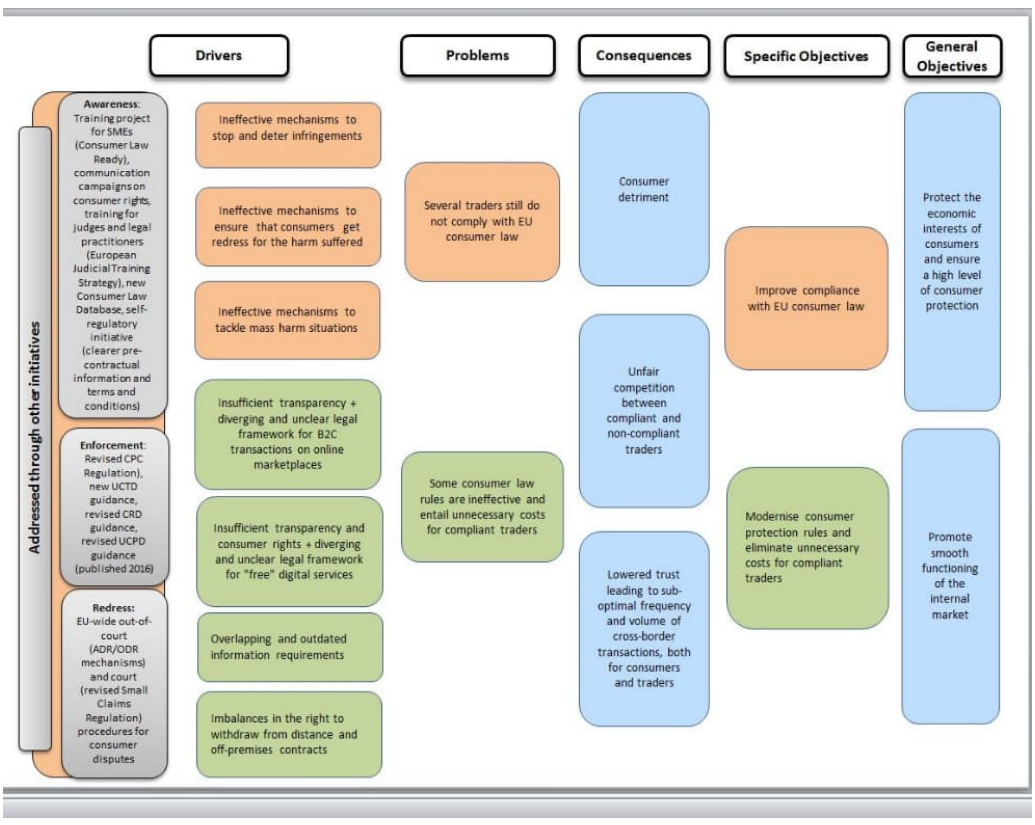
Edustajakanne

Direktiivin (EU) 2020/1828 täytäntöönpano ja hallituksen esitys 111/2022

- Direktiivin tausta: Kuluttajat vahvempaan asemaan, New Deal for Consumers ja EU:n asetus kuluttajansuojaviranomaisten yhteistyöstä (EU) 2017/2394
- Kuluttajalainsäädännön tehokas täytäntöönpano edellyttää, että silloin, kun lainvastainen menettely on aiheuttanut kuluttajille menetyksiä, menetykset hyvitetään kuluttajille
- Hallituksen esityksen ratkaisu prosessiekonomisesti raskas ja aikaa vievä – käytännössä ei kannusta yrityksiä sovintoratkaisuihin, koska ryhmäkanteen todennäköisyys on pieni
- Kuluttajat eivät saa käytännössä hyvityksiä

Erillisten prosessien malli

- Kieltotoimenpiteitä koskevat edustajakanteet ehdotetaan käsiteltäväksi markkinoiden toimivuutta turvaavan luonteensa vuoksi markkinaoikeudessa markkinaoikeudellisina asioina
- Ryhmäkannelakia sovellettaisiin hyvitystoimenpiteitä koskevien vaatimusten käsittelyyn, ja toimivaltainen tuomioistuin olisi Helsingin käräjäoikeus, jonka tuomiopiirinä ryhmäkanneasioissa on koko maa.

EU-kehitys merkitsee muutoksia Suomen kuluttajaoikeusmalliin

- Pohjoismainen malli - markkina- ja sopimusoikeudellinen kuluttajansuoja erikseen, viranomaiset erikseen – ei vastaa edustajakannedirektiivin tavoitteita
- Hallituksen esityksessä ei ole otettu huomioon, että markkinaoikeus käsittelee kiellon yhteydessä jo nyt hyvityksiä SopMenLain nojalla ja liikesalaisuus- ja tietyissä tekijänoikeusasioissa
- -> hallituksen esitys ei nyklyisellään paranna kollektiivisten kuluttajahyvitysten saatavuutta